

Wstęp

Od 1 czerwca 2021 r. zaczną obowiązywać przepisy poprawiające bezpieczeństwo uczestników ruchu – zarówno kierujących pojazdami, jak i pieszych. Ujęto je w uchwalonej przez Sejm w styczniu 2021 r. nowelizacji ustawy – Prawo o ruchu drogowym (po rozpatrzeniu poprawek Senatu ustawa będzie miała lutową lub marcową datę ostatecznego uchwalenia). Nowelizacja modyfikuje m.in. zasady poruszania się pieszych, a także zmniejsza dopuszczalną prędkość na obszarze zabudowanym w godzinach nocnych. Dla kierowców nowością będzie precyzyjna zasada określająca, jaki jest minimalny odstęp między pojazdami na autostradzie i drodze ekspresowej. Zachowanie takiego odstępu stanie się obowiązkowe.

Już w grudniu 2020 r. weszły w życie pierwsze zmiany w ramach tzw. pakietu deregulacyjnego kierowcy. Nowelizacja ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz innych ustaw, która została uchwalona w sierpniu 2020 r., wprowadziła wiele ułatwień dla kierujących pojazdami. Od 4 grudnia 2020 r. kierowcy nie mają już obowiązku wymiany dowodu rejestracyjnego w sytuacji, gdy zabraknie miejsca na pieczętki kontrolne. Kolejnym uproszczeniem dla kierujących jest możliwość zarejestrowania pojazdu w miejscu czasowego zamieszkania właściciela pojazdu, a nie – jak dotychczas – wyłącznie w miejscu jego stałego zamieszkania.

Nowością jest także możliwość upoważnienia salonu sprzedaży pojazdów samochodowych, w którym nabyto nowy pojazd samochodowy, do złożenia wniosku o rejestrację pojazdu lub odbioru decyzji o czasowej rejestracji pojazdu, pozwolenia czasowego i zalegalizowanych tablic (tablicy) rejestracyjnych. Zmiana ta wejdzie w życie w czerwcu 2021 r.

Istotną, a zarazem długo wyczekiwaną zmianą jest zniesienie obowiązku wożenia ze sobą dokumentu stwierdzającego uprawnienie do kierowania pojazdem. Z dniem 5 grudnia 2020 r. kierowcy nie muszą obawiać się, że zostaną ukarani mandatem za brak posiadania przy sobie dokumentu prawa jazdy. Od tej pory dane kierowcy będą weryfikowane przez kontrolujących policjantów bezpośrednio w centralnej ewidencji kierowców.

Zmiany w przepisach

1. Większe uprzywilejowanie pieszych oraz zmniejszenie dopuszczalnej prędkości w godzinach nocnych w terenie zabudowanym

Dobiegają końca prace nad kolejnymi zmianami w ustawie – Prawo o ruchu drogowym. Ujęto je w nowelizacji uchwalonej przez Sejm 21 stycznia 2021 r.¹⁾ (jako rozpatrywane wspólnie projekty zawarte w drukach sejmowych nr 48, 802 i 803).

Nowelizacja modyfikuje m.in. zasady poruszania się pieszych. Zgodnie z nowymi przepisami zarówno pieszy znajdujący się na przejściu dla pieszych, jak i pieszy wchodzący na to przejście będzie miał pierwszeństwo przed pojazdem. W przypadku pieszego, który dopiero wchodzi na przejście, przewidziano jednak wyjątek: pierwszeństwo nie będzie mu przysługiwało przed tramwajem.

Zasady przechodzenia przez pasy

W myśl nowego prawa kierujący pojazdem, zbliżając się do przejścia dla pieszych, będzie zobowiązany:

- zachować szczególną ostrożność oraz
- zmniejszyć prędkość tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszego znajdującego się na tym przejściu albo na nie wchodzącego, oraz
- ustąpić pierwszeństwa pieszemu, który znajduje się na przejściu albo na nie wchodzi.

Regulacja ta ma na celu zagwarantowanie właściwej i szybkiej reakcji kierującego, który widzi pieszego w pobliżu przeznaczonego dla niego przejścia. Tak jak wyżej wskazano, wyjątkiem będzie kierujący tramwajem, który nie będzie miał obowiązku zatrzymania się i ustąpienia pierwszeństwa pieszemu wchodzącemu już na pasy. Wprowadzenie takiego wyjątku wiąże się z uwarunkowaniami technicznymi tramwajów. Kluczowa jest zwłaszcza masa przeciętnego tramwaju z kompletem pasażerów, która powoduje, że jego droga hamowania jest kilkukrotnie dłuższa niż jadącego z tą samą prędkością sa-

¹⁾ W chwili oddawania niniejszej publikacji do druku ustawa z 21 stycznia 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym (projekty w drukach sejmowych nr 48, 802 i 803 rozpatrywane wspólnie) oczekiwała na rozpatrzenie poprawek Senatu przez Sejm (w związku z tym ustawa będzie miała lutową lub marcową datę ostatecznego uchwalenia).

mochodu osobowego. Ponadto w sytuacji nagłego hamowania tramwaju istnieje ryzyko wypadków wśród pasażerów znajdujących się w tramwaju.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami nieustąpienie przez kierującego pojazdem pierwszeństwa pieszym znajdującym się na przejściu jest zagrożone mandatem w wysokości 350 zł.

Pieszcy – podobnie jak kierujący pojazdem – nie będzie zwolniony z zachowania szczególnej ostrożności. Nadal musi przestrzegać m.in. zakazu wchodzenia na jezdnię bezpośrednio przed jadący pojazd, w tym również na przejściu dla pieszych.

Omówione przepisy mają wejść w życie 1 czerwca 2021 r.

Zakaz korzystania z urządzeń elektronicznych podczas wchodzenia na jezdnię, torowisko i przejście dla pieszych

Ustawa nowelizująca Prawo o ruchu drogowym wprowadza również zakaz korzystania z telefonu lub innego urządzenia elektronicznego podczas wchodzenia lub przechodzenia przez jezdnię lub torowisko, w tym również podczas wchodzenia lub przechodzenia przez przejście dla pieszych – w sposób, który prowadzi do ograniczenia możliwości obserwacji sytuacji na jezdni, torowisku lub przejściu dla pieszych.

Zmniejszenie dopuszczalnej prędkości w godzinach nocnych do 50 km/h

W tej chwili Polska jest jedynym krajem w Unii Europejskiej, w którym na terenie zabudowanym obowiązują inne limity prędkości w zależności od pory dnia i nocy.

Nowelizacja ustawy – Prawo o ruchu drogowym obniża dopuszczalną prędkość pojazdu albo zespołu pojazdów na obszarze zabudowanym do 50 km/h bez względu na porę doby. Zmiana przepisów ma służyć poprawie bezpieczeństwa uczestników ruchu, w szczególności pieszych. Z przeprowadzonych badań wynika bowiem, że różnica prędkości między 50 i 60 km/h ma istotne znaczenie dla skutków zdarzeń drogowych. Również ta zmiana ma wejść w życie 1 czerwca 2021 r.

WAŻNE

Ponad 95% pieszych ma szansę przeżyć wypadek przy prędkości uderzenia przez pojazd mniejszej niż 30 km/h. Gdy prędkość uderzenia pojazdu w pieszego jest większa od 50–60 km/h, szanse te bardzo spadają.
